

عشق

ویرس

نویسنده : فرحناز ابونیا عمران

انتشارات مهوین

سرشناسه: ابونیا عمران، فرحناز.
 عنوان: قرار دادی: ویس و رامین
 عنوان و نام پدیدآور: عشق ویس و رامین
 / نویسنده: فرحناز ابونیا عمران.
 مشخصات نشر: ساری: انتشارات مهوین، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری: ۳۰۷ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۷۲۸-۹-۲
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیها
 موضوع: داستان‌های فارسی -- قرن ۱۴
 موضوع: فخرالدین اسعد گرگانی، قرن ۵ق. ویس و رامین -- اقتباس‌ها
 موضوع: Persion fiction -- 20th century
 موضوع: شعر فارسی -- قرن ۵ق.
 موضوع: Persion poetry -- 11th century
 موضوع: داستان‌های حماسی
 موضوع: Epic stories
 شاسه افزوده: فخرالدین اسعد گرگانی، قرن ۵ق. ویس و رامین
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۵۷۴۵۵۹۷۴ / PIR۳۳۴
 رده‌بندی دی‌یویی: ۳۷۴۲ / ۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۷۰۷۶۹

انتشارات مهوین: ساری، دخانیات، بازار
 متین، پلاک ۱۱۲. تلفن: ۰۹۱۱۷۷۶۸۴۱۶
 پست الکترونیکی: nashremah@ahoo.com

عشق ویس و رامین

نویسنده: فرحناز ابونیا عمران

طراحی و مدیریت چاپ: طراحانه موشاوه
 ۰۳۹۹۳۱۴۸
 ۰۳۰۰۸۵۵۴
 www.tarahanemoshaver.com

چاپ: تایماز - تهران

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰,۰۰۰ ریال

حق چاپ و نشر برای انتشارات مهوین محفوظ است.

مقدمه

آن هنگام که قلب آدمی به لرزه درمی آید،
آن هنگام که روح لطیف آدمی گرفتار می شود،
آن هنگام که چشم ها از درد فراق می گریند و اشک خون
می بارند،
آن هنگام که دل آدمی با بگاه مهر، شیدایی، دلدادگی و...
در آتش می سوزد،
آن هنگام که آدمی با تمام وجود درد می کشد، ناله
می کند و حسرت می خورد،
در آن هنگام دل آدمی می شکند.
انسان دل شکسته که به مهر و عشق دگری گرفتار
می شود، همواره در انتظار دیدار معشوق به سر می برد.
چشم عاشق، معشوق را زیباتر از خورشید آسمان، ماه
روشن شب، ستاره های درخشان و تمام جهان هستی
می بیند. عاشق جهت رسیدن به معشوق متحمل درد و
رنج بسیار می شود؛ با وجود این به تلاش خود برای
رسیدن به مقصود ادامه می دهد.
عقل از درک عشق فرو می ماند. عشق قوانین حاکم بر
روابط میان انسان ها را در هم می ریزد.
عشق با وجود آدمی پا به عرصه حیات می گذارد.
عشق، احساس عمیق، لذت سرشار و نیروی جاودانی است

که دو روح لطیف را به یکدیگر پیوند می‌دهد و یکی می‌کند. عشق به زندگی و حیات آدمی معنا می‌بخشد. داستان‌ها و حکایت‌های عاشقانه که حاوی نکات پندآموز و لطیفند، بخشی از تاریخ ایران زمین را تشکیل می‌دهند. برخی از این داستان‌ها ساخته و پرداخته ذهن جست‌وجوگر آدمی است و با زندگی عاشقان گمنام مطابقت دارد. برخی نیز با واقعیت تطبیق دارد و حقیقت زندگی انسان‌های عاشق را در ادوار مختلف تاریخ ایران زمین بیان می‌کند.

داستان زیبا، پرمعنا و دلنشین ویس و رامین بیانگر زندگی‌نامه انسان‌های عاشقی است که چون ویس و رامین در دل عشق متحمل رنج، اندوه و درد بسیار شدند. زیبایی چهره شهرشهرشهر مورد توجه شاه موبد قرار گرفت و این آغاز داستان عاشقانه دلنشین ویس و رامین است. شهر و شاه موبد به راحتی درباره زندگی و آینده ویس که هنوز چشم به جهان نگشوده بود، تصمیم گرفتند و با یکدیگر پیمان بستند. این پیمان، نخستین دادگری نسبت به ویس بود. ویس پری‌چهره به علم‌ریز در دوران جوانی متحمل درد و رنج بسیار شد.

حضور سه مرد، زندگی ویس را در مدت حیاتش حوادث بسیار کرد. ویس به عنوان زن، ازدواج اجباری، محبت برده زیستن را تجربه کرد. سرانجام ویس پس از رنج، عذاب، دل‌شکستگی و درد فراق تا پایان عمر با عشق زندگی کرد.

اصل داستان عاشقانه، زیبا، دلنشین و پرمعنای ویس و رامین به دوران پیش از اسلام بازمی‌گردد. فخرالدین اسعد گرگانی داستان‌سرای نامی قرن پنجم هجری، داستان ویس و رامین را به نظم درآورد. مطابق پژوهش مینورسکی اصل داستان

ویس و رامین به دوره اشکانیان بازمی‌گردد. ویس، رامین، شاه موبد، شهر و... در دو شهر مرو و همدان به عارتی شمال ایران زندگی می‌کردند. گرچه در این داستان به مظلومیت زن، بیدادگری، پیمان شکنی، دروغ، نیرنگ، عشرت طلبی و... اشاره می‌شود، با وجود این از وفاداری، عشق عمیق، حالت‌های درونی عاشق، کشمکش‌ها و درگیری‌های عاشق و معشوق و... به طور مفصل سخن به میان می‌آید. این داستان در دوره اسلامی در ایران شهرت نیافت. مثنوی ویس و رامین دارای ۸۹۰۴ یا ۸۹۰۵ بیت است. فخرالدین اسعد از مبدع گزگان بود و احتمالاً در قرن پنجم متولد شد. او مردی مسلمان بود که با فلسفه، زبان پهلوی، ادبیات عرب و علم نجوم متداول آن روزگار آشنایی داشت. فخرالدین اسعد گرگانی در دربار سلطان ابوطالب طغرل بن میکایل بن سبوری (۴۵۵-۴۲۰) می‌زیست و مورد حمایت آن سلطان بود.

فخرالدین اسعد گرگانی همراه سلطان ابوطالب طغرل سلجوقی به اصفهان رفت. او در فتح اصفهان با سلطان همراه بود. چون سلطان از اصفهان به سوی کرمانستان همدان حرکت کرد، فخرالدین اسعد برای انجام کاری در اصفهان ماند و مورد حمایت ابوالفتح مظفر بن محمد نیشابوری، حاکم اصفهان که از سوی طغرل به حکومت این شهر منصوب شده بود، قرار گرفت. در ملاقات‌هایی که میان فخرالدین اسعد و ابوالفتح مظفر صورت گرفت، ابوالفتح مظفر یک روز از داستان ویس و رامین سخن گفت. ادامه گفت‌وگوی آن دو به منظومه ویس و رامین منجر شد. فخرالدین اسعد در آن زمان داستان ویس و رامین را از اصل

پهلوی به شیوایی و زیبایی به نظم درآورد. تاریخ نظم
داستان ویس و رامین توسط فخرالدین اسعد گرگانی
حدود سال ۴۴۶ هجری است. فخرالدین اسعد گرگانی در
سال ۴۶۶ هجری چشم از جهان فرو بست و شاهکار ادبی
خود را برای آیندگان به یادگار گذاشت.

اینجانب با توجه به علاقه شخصی داستان عاشقانه ویس
و رامین را جهت نگارش برگزیدم. منبع اصلی نوشته
اینجانب، کتاب ویس و رامین، فخرالدین اسعد گرگانی به
تصحیح مجتبی مینوی است که در سال ۱۳۳۸ شمسی
توسط کتابفروشی یهودا بروخیم و پسران چاپ و منتشر
شد. شاعر در برخی قسمت‌های کتابش از مسایل مختلف
از جمله جهان هستی، گردش زمانه و... صحبت می‌کند؛ به
عنوان مثال می‌توان به مبحث مرگ شاه موبد اشاره کرد
که شاعر با این ابیات عنوان مقدمه بیان می‌کند؛ آن‌گاه
به مرگ شاه موبد می‌پردازد. درواقع سخنان پندآموز و
حکمت‌آمیز شاعر جهت آگاهی، تفکر و... خواننده است.
اینجانب ضمن توجه به این ابیات، برخی را به نثر درآوردم
که به علت معنای عمیق شاعر تأمل است.
امید است این قلم که داستان عشق ویس و رامین را به
رشته تحریر درآورده، جاودانه بماند.

فرحناز ابونیا عمران

آمل - پاییز ۱۳۹۳

فهرست مطالب

بزم شاه موبد	۱۵
پیمان عجیب شهر و با شاه موبد	۱۶
تولد ویس	۱۹
بازگشت ویس نزد شهر و	۲۰
دادن ویس به شهر و از سوی شهر و	۲۱
رسیدن پیام شاه موبد	۲۲
لشکرکشی شاه موبد	۲۵
تصاحب ویس	۳۰
دل باختگی رامین به ویس	۳۷
رفتن دایه نزد ویس	۳۹
تلاش های رامین و دایه جهت جلب محبت ویس ..	۴۵
پیمان عشق و وفاداری ویس و رامین	۵۶
آگاهی شاه موبد از عشق ویس و رامین	۶۳
رفتن ویس به همدان	۶۴
گریختن ویس و رامین به ری	۷۹
بازگشت ویس و رامین به مرو	۸۴
زندانی کردن ویس در دژ اشکفت	۹۳
پیوستن رامین به ویس در دژ اشکفت	۱۰۱
آزادی ویس از دژ با وساطت شهر و	۱۱۲

۱۱۶		وصال مجدد ویس و رامین
۱۲۶		نصیحت‌ها
۱۳۲		فراق اجباری ویس و رامین
۱۳۸		ازدواج رامین و گل
۱۵۲		ده نامه پراحساس ویس دل شکسته به رامین
۱۸۵		ناله‌های ویس از درد فراق
۱۸۹		پشیمانی رامین از ازدواج با گل
۲۰۰		نامه دلنشین رامین به ویس
		شکایت‌های ویس و رامین از یکدیگر پس
۲۰۶		از پایان فراق
۲۳۵		بخش‌های ویس و رامین پیش از وصال مجدد
۲۵۴		فراق اجباری ویس و رامین
۲۶۲		تنهایی ویس
۲۷۲		کشته شدن زرد
۲۷۷		فرار ویس و رامین به دیلمان
۲۸۱		مرگ شاه موبد
۲۸۴		پادشاهی رامین
۲۸۹		درگذشت ویس و تنهایی رامین
۲۹۲		درگذشت رامین
۲۹۵		سخن آخر
۳۰۱		پی‌نوشت‌ها
۳۰۳		فهرست منابع